

Dünyada
Kendim Kadar
Az Bildiğim
Başka Hiçbir Şey Yok

Hermann

HESSE'den

Hayat Dersleri

Hazırlayan:
Dr. Nimet Karadağ

hayykitap

Özel Bir
SEÇKİ

Hayykitap - 809
Edebiyat - 166
Özel Bir Seçki: Hayat Dersleri 6

Dünyada Kendim Kadar Az Bildiğim Başka Hiçbir Şey Yok
Hermann Hesse'den Hayat Dersleri
Hazırlayan: Dr. Nimet Karadağ

Hayykitap Edebiyat Yayın Yönetmeni
Caner Yaman

Proje Koordinatörü
Mecit Ömür Öztürk

Kapak ve Sayfa Tasarımı
Hızlı Tasarımcı Ali Gürsoy

Biyografi
Büşra Doğan

ISBN: 978-625-7685-14-6

1. Baskı: İstanbul, Şubat 2021

Baskı: Yıkılmazlar Basım Yay.
Prom. ve Kağıt San. Tic. Ltd. Şti.
15 Temmuz Mah. Gülbahar Cad. No: 62/B
Güneşli - İstanbul
Sertifika No: 45464
Tel: 0212 630 64 73

Hayykitap
Zeytinoğlu Cad. Şehit Erdoğan İban Sk.
No: 36 Akatlar, Beşiktaş 34335 İstanbul
Tel: 0212 352 00 50 Faks: 0212 352 00 51
info@hayykitap.com
www.hayykitap.com
facebook.com/hayykitap
instagram.com/hayykitap
twitter.com/hayykitap
Sertifika No: 12408

©Bu kitabın tüm hakları
Hayygrup Yayıncılık A.Ş.'ye aittir.
Yayınevimizden yazılı izin alınmadan kısmen veya tamamen
alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez,
çoğaltılamaz, yayımlanamaz.

Dünyada Kendim Kadar Az Bildiğim Başka Hiçbir Şey Yok

Hermann
HESSE'den
Hayat Dersleri

Hazırlayan:
Dr. Nimet Karadağ

Buhranlardan Nobel'e Uzanan Bir Yaşam: Hermann Hesse

“Yaşam öykümü anlatabilmem için çok eskilere uzanmam gerekiyor. Elimden gelse daha da gerilere, çocukluğumun ilk yıllarına kadar uzanır, burada da durmaz, çok öteelerde atalarımın doğru yol alırdım.” sözleriyle kendi hayat hikâyesini *Demian* adlı romanının girişinde bu şekilde özetler Hermann Hesse. Belirli bir zaman diliminde ailesiyle yaşasa da onların baskıcı yapıları, dini taassupları ve sığ düşünceleri Hesse'nin hayatını ömür boyu etkiler. Sürekli bir çelişki ortamında yaşayan Hesse, hayatın normal düzenine uyum sağlamakta ve karşısına çıkan engellerle mücadele etmekte zorlanır. İşte o zamanlarda kendini edebiyatın kollarına bırakır ve bir karar verir: *İleride ya bir yazar olacaktır ya da hiçbir şey.*

Hesse'ye göre yazmak, yolculuğa çıkmaktır. Kendini bulmaya yönelik yaptığı bu yolculuklarda, ele aldığı karakterlerin iç dünyaları genellikle yarım veya kusurludur. Bu karakterler tıpkı Hermann Hesse gibi kendini tamamlama ve bir

bütün içinde yer edinme savaşı verirler. Ayrıca Hesse, daha çok yazarlığı ile bilinse de aynı zamanda başarılı bir ressamdır. Doğaya karşı duyduğu ilgi onu boyalara, renklere ve resme yönlendirir. Hatta 1920'de *Ressamın Şiirleri* adlı bir kitap yayımlar ve bu şiirler için yaptığı resimlere de kitapta yer verir. Bu resimleri ve şiirleri bugün Viyana'daki Leopold Museum'da sergilenmektedir. Son nefesine kadar nasıl yazmaya devam ettiyse resim yapmaya da devam eder.

20. yüzyılın en önemli yazarlarından biri kabul edilen Hermann Hesse sadece eserleriyle değil, savaş karşıtı söylemleri ve yaşam mücadelesiyle de dikkat çeker. Aile baskısı, kötü sonuçlanan evlilikleri, geçirdiği ruhsal bunalımları ve başarısızlıkları onun bugün dünya edebiyatının önde gelen yazarlarından biri olmasını sağlar. Hesse, I. Dünya Savaşı'nın en karanlık yüzünü görür ve ağır ruhsal bunalımlardan geçer ama bunlara rağmen asla yazmayı bırakmaz. Hatta kendini en verimli bulduğu zamanlar psikolojik açıdan en kötü olduğu zamanlardır.

Kendini “outsider” (yabancı) olarak tanımlayan Hesse, her zaman toplumun dışında kalır ve toplumdan sürekli kaçır. Sosyopolitik öğretilerin insanı kurtuluşa götüremeyeceğine inanır ve bu yüzden savaş döneminde barış yanlısı bir mücadele gösterir. Ama savaş dönemi kaleme aldığı yazılarıyla da büyük bir tartışma ortamına düşer. Nasyonal Sosyalistlerin ve Almanya'dan kaçan Yahudilerin iftiralarına uğrar. O dönemde ailevi problemleri de baş gösterir. Tüm bunlar ise onu

ruhsal bunalıma sürükler. Hesse yetmiş beş yıllık hayatında birçok eser kaleme almıştır. Her ne kadar yaşadığı dönemde kıymeti pek bilinmese de dünya edebiyatında büyük bir etkiye sahiptir.

Hermann Hesse, yaşadığı dönemde yazdığı eserleriyle günümüz insanını bile anlatmayı ve onun ruh hâlini çözümlenmeyi başarır. Her okuyucusuna bir an için “*Vay be beni anlatıyor!*” dertirebilen bir yazardır. Siz de onun düşünsel ve ruhsal dünyasına bu kitap ile bir yolculuk yapmaya ne dersiniz?

Büşra Doğan

Bazılarımız dayanmanın bizi güçlü kıldığını zanneder. Ama bazen bizi güçlü yapan bırakmaktır.

≈

Bir kez kaçır uçurtması, sonra gökyüzüne küser insan.

≈

Bazıları kendilerine “kusursuz” gözüyle bakar, bunun nedeni kendilerinden fazla bir beklentileri olmayışıdır.

≈

Rahatlığın sona erip sıkıntının başladığı yerde, yaşamın bize vermeyi amaçladığı eğitimler başlar.

İnsanın ölümü öylesine ağır bir tempoyla gerçekleşiyor ki! Gıdım gıdım ölüyor insan. Dişlerden, kaslardan ve kemiklerden her biri, sanki sizinle arası çok iyiymişçesine özel bir vedayla size veda ediyor.

≈

Göğüs, beden her zaman tektir, içinde barınan ruhlar ise iki ya da beş değil, sayılamayacak kadar çoktur; insan yüz zardan oluşan bir soğana, pek çok iplikten dokunmuş bir kumaşa benzer.

≈

İnsan hiçbir şeyi kendini sevdiği kadar sevemez. Ve hiçbir şeyden kendisinden korktuğu kadar korkamaz.

≈

Sık sık yorgun düşer, inancımı ve cesaretimi kaybederim. Ama inanıyorum ki söz konusu durumlarla savaşılmaması, tersine insanın kendini onların eline bırakması, bazen ağlayıp bazen boş kafayla pineklemesi gerekir. O vakit görülür ki arada geçen zaman içinde insanın ruhu hep zinde kalmış, içinde bir şey yine de ileri gitmiştir.

Dünyaya ayak uyduramayan kişi, kendi kendini bulmaya yakın olandır. Dünyaya ayak uyduran kişiye kendini bulamaz ama parlamentoda bir milletvekili olabilir.

≈

Sonuna kadar yaşanıp çözümlenmemiş her sorun, dönüp dolaşıp ileride yeniden karşımıza çıkar.

≈

Dünyada ne çok acı olduğunu her gün yeniden gördü. İnsanların ne denli azla yetinebildiğini de. Bir acının yanında neşeli bir kahkahanın, bir cenaze ayininin yanında bir çocuk şarkısının, her sıkıntı ya da bayağılığın yanında bir inceliğin, bir şakanın, bir avuntunun ve bir gülüşün olduğunu bilincine vardı.

≈

Hüzün denen şeyin lanet olası bir yanı varsa o da adamı hastalandırmakla kalmayıp aynı zamanda kendini beğenmiş, burnunun ucunu göremeyen hatta neredeyse kibirli biri yapmasıdır. İnsan kendini öyle görür ki tıpkı Heine'nin Atlas'ı gibi sanki dünyanın tüm acı ve bilmeceleri sırtına yüklenmiştir, sanki aynı acılara göğüs geren ve aynı labirent içinde yitip giderek çıkar yol bulamayan binlerce başka kişi yoktur.

Kimyagerlerin düzenledikleri kimi kongrelerde hayat iksirinin keşfedileceğine ne kadar az inanıyorsam ussal yoldan, vaazlarla, örgütlenmeler ve propagandalarla dünya barışının sağlanacağına da o kadar az inanıyorum.

≈

Benim elde edilmeye değer gördüğüm bir hüner varsa uzaklarda bulunan; düşsü uzaklarda yaşayan güzelliklerden esirgemediğimiz sevgiyi ve huşu dolu yaklaşımı, yakınımızdaki alışılmış nesnelere de çok görmemektir.

≈

Eylem, dostlar, -bir kez tek başına bu sözcüğe kulak verin, iyi işitin onu, kulaklarınızı onunla yıkayın- şimdiye kadar “Ne yapmalıyım?” diye soran biri tarafından gerçekleştirilmemiştir asla. Eylem, kusursuz bir güneşten yayılan ışık gibidir. Güneş kusursuz, doğru dürüst bir güneş değilse, değerini pek çok kez kanıtlamamışsa, hele hele ürküp çekinerek ne yapması gerektiğini kendi kendine soran bir güneşe asla çevresine ışık saçamaz. Eylem, bir şey yapmak değildir, düşünülerek saptanamaz ne olduğu, kafa yorularak ele geçirilemez.

≈

Pek çok şey öğrenebilir insan kendisinden.

Dünya varsa düzeltilsin diye değil! Sizler varsanız düzeltilesiniz diye değil! Sizler kendiniz olursunuz diye varsınız. Bir nağme, bir ses, bir gölge olarak dünyayı zenginleştirirsiniz diye varsınız. Sen kendin ol, dünya o zaman zenginleşecek ve güzelleşecektir. Kendin olmaz da yalancı ve ödlelek biri olursan dünya yoksullaşır ve sen de ona hep düzeltilmesi gerekli gözüyle bakarsın.

≈

Başkalarına yardıma koşmakla çıkarıcılık arasında topu topu bir adımlık yol vardı ve insanlar özveriyle yapılmış bedava bir yardımı kabullenmektense bir dolandırıcıya paralarını kaptırmayı, bir şarlatanın kendilerini sömürmesini öpüp başlarına koyuyordu. Bir yardımın, bir iyiliğin karşılığını güven ve sevgiyle değil, para ve malla ödemekten hoşlanıyorlardı daha çok.

≈

İnsan bütün sevgisini bir tek şey üzerinde toplarsa böyle olur zaten, o şey elinden çıkıp gider gitmez bütün dünyası yıkılır başına, yıkıntılar arasında eli böğüründe kalakalır.

≈

Yapılması gereken, insanın tıpkı bir kaplumbağa gibi kendi içine girip yerleşebilmesidir.

Hiçbir yerde nefes almak ve nefes vermek, erkek ve kadın olmak, özgürlük ve düzen, içgüdü ve us bir arada var olmuyordu, birini kazanmak için ötekini elden çıkarmak gerekiyordu ister istemez.

≈

Dünya ileride nasıl bir seyir izlerse izlesin seni şifaya kavuşturacak hekimi ve yardımcıyı, bir geleceği ve seni yeni atılımlara itecek gücü, her zaman yalnızca kendi içinde bulacaksın, senin o zavallı, kendisine hep kötü davranılmış, esnek, asla yok edilemeyecek ruhunda.

≈

Beğendiğin herhangi bir yere, bir duvara, bir taşa, bir tahta kütüğün üzerine, çimlerin ya da toprağın üzerine otur. Her yerde bir resim, bir şiir seni kuşatır, dünya güzelce ve mutluca çevrende çınlar.

≈

Bir daha geri gelmeyecek değerli bir şeyi yitirdiğimizde, güzel bir düşten uyandığımız duyusuna kapılırız.

Bütün dünyayı ele geçirmişsin de ruhun zarar görmüş bundan, neye yarar?

≈

Öyle bir dünya ki en hamarat okurun en uzun ömrü bile binde birini anlamaya yetmez.

≈

Gönlün kapısı olsa üstünde şu yazardı: “Gir ama incitme...”

≈

Birisi mutluluğu ya da erdemiyle övünüyor, böbürleniyorsa onda bunun ikisi de yok demektir.

≈

Biz bir insandan nefret ediyorsak bu insanın görüntüsüyle karşımıza çıkan kendi içimizde yuvalanmış birinden nefret ediyoruzdur. Bizim kendi içimizde olmayan şey, bizi kızdırmaz.

≈

Özlemine çektiğiniz o hakikat, yalnızca benliğinizde yaşıyor. Ben size kendi içinizde var olandan başka bir şey veremem, ruhunuzdakinden bir başka resim galerisini buyur edip çıkaramam önünüze.

20. asrın en büyük ve en çok okunan yazarlarından Hermann Hesse'nin eserleriyle henüz tanışmamış olanlar, zorlu yaşam öyküsüne yönelik kayda değer kareleri ve yapıtlarındaki en çarpıcı kesitleri bir arada görmek isteyenler, usta kalemın sıra dışı dünyasına bu kitabın kapısından girebilirler.

hayykitap

22 TL
KDV'DEN MUAFTIR

ISBN: 978-625-7685-14-6

9 786257 685146